

je in feite bent.

Dank zij dergelijke complexen zijn al heel wat vreemde dingen op aarde tot stand gekomen. Er zijn kleine mannetjes geweest, zoals b.v. Napoleon - Hitler was ook zo groot niet - , die in de historie grote mannen werden, omdat zij zich minderwaardig gevoelden en zo meenden macht nodig te hebben om dit voor de wereld te verbergen.

Macht is iets, wat je op aarde alleen nodig meent te hebben, wanneer je denkt, dat je zelf iets niet aankunt. Want wanneer het gevoel in je bestaat, dat je een goed en aangepast mens bent, dan streef je niet naar macht, maar stel je eerder: laat de anderen hun gang maar gaan, ik zal mij wel redden.

Maar op het ogenblik, dat je voelt de mindere van een ander te zijn, zonder dit te kunnen of te durven tonen, sta je innerlijk onder de dwang aan te tonen, hoeveel sterker, hoeveel meer waard je bent.

Men zal dan alles doen om dit besef zelfs in zichzelf uit te wissen en zal b.v., wanneer men meent slecht te zijn, alles doen om in de ogen van anderen en mogelijk zelfs in eigen ogen als goed te gelden. Dit heeft tot vele vreemde ontwikkelingen en toestanden gevoerd.

Denk eens aan Alfred Nobel. Hij was een nogal nobel mens, maar hij vond het dynamiet uit. Op zich was dit een fantastische uitvinding, want het betekende, dat men explosieve processen kon doen plaats vinden onder omstandigheden, waarin dit anders niet of slechts onder groot gevaar mogelijk was.

Deze uitvinding heeft dus ook vele levens gered. Maar ja, al snel kwam iemand er achter, dat je met een staafje dynamiet niet alleen een rots kunt laten springen, maar ook een aantal mensen snel kunt doden.

De uitvinding, die zeker niet voor oorlog bedoeld was, bleek al snel meer een wapen te zijn dan een hulpmiddel. Nobel profiteerde van de vraag, maar voelde zich gelijktijdig niet bepaald edel, omdat hij dit deed. Het gevolg is de Nobelprijs voor o.m. de vrede.

Het schuldbewustzijn, het gevoel verkeerd te handelen, zoekt dus hier kennelijk naar een compensatie door de zo verworven middelen op een andere wijze te besteden, maar dan wel na eigen dood. Het heeft wel enigszins geholpen. Want hoeveel mensen spreken over Nobel nog als de uitvinder van het dynamiet? Niet veel. Maar over die Nobelprijs spreekt men nog steeds, al is het alleen maar, omdat degenen, die hem krijgen, het meestal volgens anderen niet werkelijk verdiend hebben.

Dit is een duidelijk voorbeeld, dat het zoeken naar compensatie voor schuldbewustzijn of minderwaardigheidsgevoelens illustreert.

Ook bij kinderen zullen wij soortgelijke reacties vinden. Stel, dat een kind steeds weer wordt gekleineerd, steeds weer zich belachelijk moet voelen. Het zal dan al snel tot de konklusie komen, dat het een grote daad moet stellen. Soms resulteert dit in een van huis weglopen en vroeg zelfstandig worden, maar soms gaan dergelijke kinderen ook hard aan het werk om iets te kunnen presteren, wat niemand van hen verwacht zou hebben. Weer anderen pakken misschien een bijl en slaan die pa of ma op de kop.

Wie van hen gelijk heeft? Eigenlijk niemand. Een mens zou moeten leren beseffen, dat je als mens alleen maar goed en vredig kunt leven, wanneer je uitgaat van je eigen mogelijkheden en allereerst je aanpast aan je eigen innerlijke normen. Want dan is er geen sprake meer van gevoelens van minderwaardigheid en daaruit voortkomende complexen.

Wie heeft het recht u te beoordelen? Vraag het u eens af. Wie heeft dit recht dan wel en waarom? Hebt u dan het recht om een ander een stomme koe of stompzinnige hengst te noemen? Het is best mogelijk, dat degene, die voor dom wordt aangezien, in feite veel meer presteert dan allen, die haar menen te mogen be- en veroordelen.

Laat je je als mens door het oordeel van anderen te veel beïnvloeden, zelfs wanneer dit niet strookt met je eigen besef, dan sta je dicht bij gevoelens van minderwaardigheid en het bijbehorende complex.

Om een actueel voorbeeld te geven: Wanneer je kijkt naar jonge staten, dan word je steeds weer met een soort gemeenschappelijk minderwaardigheidscomplex gekonfronteerd:

De topklasse van een dergelijke jonge staat staart zich blind op de westerse maatschappij, de waarden en waardigheid van landen en instellingen.

Zij beseffen, dat een dergelijk iets in eigen land nog niet bestaat. Zij voelen dit als een tekort en worden zo al snel buitengewoon agressief om zo de wereld duidelijk te maken, dat zij de blanken en hun beschaving niet nodig hebben, terwijl alle beschaafde mensen in feite grote idioten zijn, want zij weten immers alles veel beter?

Wanneer iemand eens als sergeant steeds weer voor stomming werd uitgemaakt, die niet voldoende orde kon houden en die man brengt het door een toeval uiteindelijk tot staats-hoofd, dan is het begrijpelijk, dat juist een dergelijke persoon diktatorialer te werk zal gaan dan ooit enig drilsergeant overwogen heeft.

Op deze wijze vindt de persoon een compensatie voor het gevoel, dat hij eigenlijk maar niet veel waard is. Met geweld, het doden van tegenstanders, het steeds weer aan anderen opleggen van eigen denkwijzen, juist of niet, zegt zo iemand in feite tegen de wereld: Ik ben wel degelijk wat waard. Kijk maar, ik ben in feite bijna God.

Wat dit betreft, moet u ook maar eens terugdenken aan die palingboer, die in zijn leven niet bepaald slaagde en steeds weer in de misère zat. De man was een mislukkeling, die nergens voor vol werd aangezien en waar hij zich wilde laten gelden, door het gehele dorp werd uitgelachen.

Maar op een gegeven ogenblik kreeg hij hij het idee van zijn leven: hij stond paling op te halen en bleef ineens staan en vroeg zich af: wat ben ik toch eigenlijk? En volgens zijn geloof voegde hij hieraan al snel toe: Maar God is in mij!

Hij naar huis toe om het snel aan zijn vrouw te vertellen: Mien, moet je eens luisteren. God is in mij. Waarop Mien sprak: ben jij dan God? Waarop de man geen neen meer durfde zeggen uit angst, dat zijn vrouw hem anders ook uit zou lachen. En zo is de palingboer God geworden.

Iets dergelijks lijkt mij een rol te spelen bij al die linkse partijtjes, die op het ogenblik zo verschrikkelijk agressief zijn.

Zij proberen hun wil steeds door te zetten ten koste van alles en vaak is alle redelijkheid hierbij ver zoek. Wij moeten ons ook in dit verband eens afvragen, of dergelijke mensen misschien ook aan een minderwaardigheidskomplex lijden.

Mogelijk is het zeer zeker, want de leden van dergelijke groepen hebben vaak nadrukkelijk het gevoel een minderheid te zijn, die eigenlijk niet mee telt. Daardoor zoeken zij hun toevlucht in een meerwaardigheid, die voortkomt uit een onfeilbare waarheid. Zij gaan uit van " onze vorm van marxisme, ons beeld van de maatschappij, onze macht". Waarop zij besluiten met alle middelen, zelfs de laagste, zich door te zetten en tegenover de wereld kenbaar te maken. Deze mensen willen gelijk hebben, al moeten zijzelf daarvoor sterven en desnoods met hen de gehele wereld.

Volgens mij is dit grijpen naar geweld, wanneer je op een andere wijze je zin niet kunt krijgen, eveneens iets, wat kan stammen uit het gevoel van minderwaardigheid. Men ziet dit mogelijk als een minder aangename en - volgens sommigen - dus minder juiste benadering van de zaak.

Maar geldt ergens niet hetzelfde voor vele dissidenten in Rusland? Velen van hen zetten zich in feite tegen het systeem af, worden tot dissidenten, omdat zij het gevoel hebben, dat zij binnen het systeem altijd minder erkend zullen worden en minder betekenis zullen hebben, dan zij zouden willen bezitten. Binnen het systeem vinden zij de gewenste erkenning van persoonlijke betekenis niet, aan eigen betekenis willen zij niet twijfelen tegenover de wereld, dus gaan zij tegen het systeem te keer. Misschien zijn hun reacties terecht, mogelijk zijn zij soms ten onrechte. Daarover spreken wij niet. Maar de aanleiding tot dergelijke reacties ligt volgens mij in de meeste - zo niet alle gevallen - in het voorgaand omschrevene.

Laat ons dan a.u.b. beginnen met te stellen, dat er geen minderwaardige volkeren zijn en geen werkelijk minderwaardige mensen. Er bestaan anders geaarde mensen en volkeren, dat wel.

Maar wanneer een ieder tracht van eigen aard en mogelijkheden zoveel mogelijk profijt te trekken en zo binnen de gemeenschap der mensen zichzelf waar te maken, heeft men ook geen behoefte meer aan een minderwaardigheidskomplex. Want elke mens zal dan beseffen: dit zijn de voorwaarden, waaraan ik kan beantwoorden en daaraan beantwoord ik inderdaad.

Het is niet erg om werkeloos te zijn. Dit maakt je zeker niet minderwaardig. Maar wanneer je werkeloos bent en voortdurend kankert, maar gelijktijdig een mogelijkheid tot werken afwijst, omdat je verder zou moeten reizen of minder zou gaan verdienen, dan ben je minderwaardig in je eigen besef.

Je erkent dan van binnen: ik durf de strijd niet aan om mij in het arbeidsproces een nieuwe situatie te scheppen, waarin ik hetzelfde of meer kan bereiken en verdienen dan vroeger. Ik beroep mij op het verleden, omdat men vergeten zal, dat ik in het heden aan mijn eigen mogelijkheden en vermogens twijfel. Maar ik zal steeds weer klagen over het feit, dat ik geen werk heb, opdat niemand ooit zal denken, dat ik gelukkig en tevreden ben, omdat ik mijzelf nu niet meer met hard werken en zoeken naar mogelijkheden behoef te bewijzen en mijn loon behoef waar te maken.

Over dit alles moet u dan maar eens verder nadenken. Want wanneer u mij vraagt, of het mogelijk is voor dit alles een algemene oplossing te vinden, zo moet ik toegeven, dat deze niet bestaat.

Een mens, die niet in zichzelf vertrouwt, een mens die geen vrede kan vinden met zichzelf, een mens, die niet bereid is om eerst de dingen te doen, die hij werkelijk kan doen, zal altijd weer in een toestand komen te verkeren, waarin minderwaardigheidscomplexen en de overkompensatie daarvan een rol spelen.

Is dit voldoende? Geen kommentaar? Dan gaan wij over naar punt twee:

w i e v r a a g t d i e w i n t

Een stelling, die niet bepaald juist is, want in de meeste gevallen geldt eerder: wie vraagt, verliest. Hij, die vraagt, loopt steeds weer grote kans te verliezen, terwijl hij, die waagt, eerder kans heeft te winnen.

Waarmede ik in feite een woordspeling ontmantel. Wat niet zo netjes is. Maar hij, die vraagt, ja, zelfs hij, die eist, stelt daarmee in feite zijn eigen onvermogen.

Hoe meer je vraagt of eist van anderen, hoe meer je daarmee jezelf in feite een brevet van onbekwaamheid uitstelt. Dat is een verlies, zelfs wanneer je datgene krijgt, waarom je gevraagd hebt. Want je verliest zo alle respect voor datgene, wat je wezenlijk bent. Op de duur heb je alleen nog maar respect voor de brute kracht en mogelijk de afpersingsmethoden, waarmee je je zin hebt gekregen.

Dit betekent, dat je geheel buiten de juiste mentaliteit voor het leven binnen een gemeenschap komt te staan, dat je moraal teniet gaat, zodat je in feite steeds meer amoreel en asociaal begint te reageren, meestal zelfs nog in naam van het een of andere fraai en sociaal klinkende principe.

Maar in het "wie waagt, die wint" zit meer positiefs. Er zijn heel wat zaken, die mogelijk zijn, maar waarbij men geneigd is te stellen, dat het beter is daaraan niet te beginnen, omdat het te gevaarlijk is.

Wij hebben in deze bijeenkomsten nogal eens kritiek gegeven op uw huidige kabinet - niet ten onrechte naar ik meen. Men is het geloof ik ook wel vaak met ons eens. Uw minister-president stond met tranen in de ogen, toen Suriname afscheid nam van Nederland. Maar ik geloof, dat er veel mensen met tranen van vreugde in de ogen zullen staan, wanneer dit kabinet eindelijk zijn zetels ter beschikking stelt. Maar voor ons onderwerp is dit niet belangrijk.

Toen deze regering werd gevormd, was het reeds duidelijk, dat zij zou beginnen te regeren in een zeer moeilijke situatie. Even duidelijk was het, dat, wanneer de linkse groepen niet aan de regering - het kabinet dus - deel zouden willen nemen, alle sociale ontwikkelingen zouden worden afgeremd en bepaalde ontwikkelingsmogelijkheden zelfs geheel zouden worden afgesneden door de huidige oppositiepartijen, die dan immers aan het bewind zouden zijn geweest en op hun eigen wijze op de minder aangename ontwikkeling zouden reageren.

Dit alles beseffende heeft men het toch gewaagd van oppositie tot regering over te gaan. Men kan natuurlijk stellen, dat deze regering heel wat dingen doet en gedaan heeft, die minder juist zijn - zoals het bedreigen van de heilige blikken koe van deze dagen met extra heffingen.

Ook kent men heel wat mislukkigen. Maar toch heeft men met het waagstuk in een economische crisis te willen regeren bereikt, dat heel wat van de denkbeelden, idealen en verlangens van de linkse groepen nu in het volk gemeengoed zijn geworden.

Men kan desnoods stellen, dat het waagstuk van den Uyl c.s. niet geheel geslaagd is - uitgaande van beloften, die eens gedaan zijn. Maar zeker is aan de andere kant, dat dit waagstuk ook niet geheel mislukt is en dat deze politieke groep zeer veel tot stand kan brengen, juist omdat geen van de opposerende partijen werkelijk de moed heeft het regeren in de huidige omstandigheden over te nemen.

Waarom toegevoegd mag worden: wanneer de huidige regeringspartijen de sprong niet gewaagd zouden hebben, zou de gewone man er heel wat slechter aan toe zijn en zouden sociale denkbeelden en idealen veel minder ingang gevonden hebben, dan nu het geval is. Want in deze dagen is het alternatief al evenzeer als de huidige richting geneigd tot een wel uiterst rechtse bewindsopvatting - een soort beperkte diktatuur, die mogelijk wordt door gebrek aan moed bij anderen.

Wat ik hiermede wil beweren: Vraag niet te veel. Alleen iemand, die vraagt op het ogenblik, dat hij zelf niets, ook geen mogelijkheden, meer heeft, vraagt terecht.

Maar de meeste mensen van heden vragen reeds op het ogenblik, dat zij wel degelijk vele andere mogelijkheden bezitten, maar die gewoonweg te lastig vinden.

Wat kun je winnen? Indien ik b.v. tot God zeg: Heer, ik heb geen kracht meer, geef mij de kracht om verder te gaan, dan geldt de titel even wel. Want dan zullen mijn mogelijkheden en prestaties alleen reeds door het besef, dat er een God achter je staat, groter zijn dan voordien.

Maar op het ogenblik, dat je stelt: God, ik zit in moeilijkheden, wilt U a.u.b. even een heel goed betaald baantje voor mij zoeken, als het even kan met een heel lieve secretaresse en weinig werkuren, zal je innerlijk beseffen dat God zegt: Blijf jij nu maar bij je leest, zoek zelf maar iets te doen. Wanneer het niet anders gaat, kun je nog altijd aardappels gaan poten....

De vraag is dan in feite een overdrijving, die voor het ik schadelijk zal zijn. Wanneer je iets vraagt, terecht of ten onrechte, zal het gevraagde je kunnen gaan obsederen. De vraag is niet meer een poging tot aanvulling van het bestaande ik, maar wordt op de duur een eis, waaraan het gehele ik met al zijn werkelijke mogelijkheden en eigenschappen onderdanig wordt gemaakt.

De gehele werkelijkheid wordt door het ik niet meer beseft en beleefd, tot het gevraagde eindelijk ook ontvangen is en zelfs dan blijft nog een overschatting van eigen belangrijkheid bestaan als gevolg van de beantwoorde eisen. Dan verlies je.

En denk nu niet, dat iets dergelijks in de praktijk maar zelden voor zal komen. Denk maar eens aan dat jongetje, dat een bromfietst wil hebben, ja, eist. Hij krijgt het niet en slaat dan zijn grootvader bijna dood om diens geld uit de linnenkast te kunnen pakken.

Zo iemand heeft om een brommer gevraagd, zich steeds weer afgevraagd, hoe er een te krijgen. Op een gegeven ogenblik was niets meer belangrijk buiten die bromfietst. Zo werd door deze eis aan de wereld op de duur alle werkelijkheid uit het oog verloren. Het gevolg was uiteindelijk toch een wagen: de aanslag. Maar gelijktijdig met het verwerven van het begeerde voertuig verloor die jongen ook alles: hij werd gevat.

Denk niet, dat dit een fantasie-voorbeeld is. Het is werkelijk gebeurd en vormt alleen maar een voorbeeld voor de wijze, waarop in deze dagen vele mensen te werken menen te mogen gaan.

Wanneer je iets wilt bereiken, moet je gewoon daaraan gaan werken en het nodige risico maar nemen. Ook de kans, dat je mislukken zult. Alleen zo kun je nagaan, wat voor jou mogelijk is.

Kun je iets niet bereiken, dan moet je eerst eens een eenvoudiger doel kiezen en proberen, wat je daarmee zelf waar kunt maken. Alleen wanneer je soms in je leven geen enkele uitweg of mogelijkheid meer bezit, heb je volgens mij het recht om te vragen. Zelfs dan moet je nog uitgaan van hetgeen je zelf bent.

Om een actueel voorbeeld te geven: Ik hoorde, dat winkelpersoneel ageert om ook op zaterdag vrij te kunnen zijn. Deze mensen vragen, eisen iets, maar realiseren zich kennelijk niet, wat dit in wezen betekent. Wanneer zij dit vragen en hun zin krijgen, waarom zouden bioscoop en theaterexploitanten met hun personeel wel op zaterdag werken? Waarom zouden de treinen dan nog rijden, de trams en de bussen? Want ook die mensen willen heus wel eens een long weekend hebben.

En waarom zouden hotels en restaurants, dancings enz. dan wel open moeten zijn?

Men zou moeten beseffen, waaraan men begint en daarnaast zich ervan bewust moeten zijn, dat je, wanneer je nu eenmaal een dienstverlenend beroep uitoefent, het ook je plicht is je diensten te verlenen op de tijden, waarop het publiek die diensten begeert en niet alleen maar op de tijden en op de wijze, waarop jijzelf die dienst het gemakkelijkst meent te kunnen verlenen.

Kennelijk vragen de mensen in dit geval zich niet af, wat zij in feite zijn. Zij zien zich als werknemer. Maar de allereerste taak van winkelpersoneel is toch volgens mij er voor te zorgen, dat er verkocht is. En daartoe dien je aanwezig te zijn, waar de klanten zijn op de tijd, dat die klanten er zijn.

Zoals ook in een restaurant de bediening niets heeft te maken met de vraag, of de klanten nu wel of niet vriendelijk zijn, maar er eenvoudig beroepshalve zorg voor heeft te dragen, dat de mensen zo snel en goed mogelijk bediend worden. Dit opdat er steeds meer mensen regelmatig bij je terug komen en je hen steeds vaker kunt bedienen. Want dat is je vak, je

beroep.

Heel wat mensen schijnen dit niet te begrijpen en gaan zo eisen stellen, die in feite niet redelijk meer zijn. Nederland heeft het b.v. zover gebracht, dat er een steeds toenemende kapitaalsvlucht plaats vindt uit dit land. Er worden steeds meer gelden uit dit land weggenomen, waardoor de werkgelegenheid steeds minder wordt. Gelijkzeitig wordt het vaste bezit omgewisseld voor geld, zodat een steeds toenemend deel van de grond en gebouwen meer en meer in handen komt van de buitenlandse machten. In uw land is b.v. veel oliëkapitaal belegd in vaste goederen, voornamelijk via Engeland.

Wat de productie betreft, prijst Nederland zichzelf langzaam maar zeker uit de markt. Wat betekent, dat de arbeider in uw land de betekenis en waarde van zijn arbeid eenvoudig overschat heeft. Je kunt dan wel eisen, dat de wereld zich aanpast bij jouw beeld van belangrijkheid en recht op beloning, maar in de praktijk gaat dat niet.

Verbetering kan eerst ontstaan, wanneer een omgekeerde ontwikkeling plaats vindt en steeds meer mensen gaan beseffen, dat er een relatie bestaat tussen hetgeen men is, betekent, presteert en datgene, wat men daarvoor terug kan eisen.

Degenen, die dit weten, doen alsof hun neus bloedt. Maar dat houdt de zondvloed niet tegen. De mensen, die verantwoordelijk zijn, moeten het dan maar eens wagen om minder populair te zijn. Zij moeten het riskeren juist te handelen en mogen niet steeds weer blijven handelen met de vraag op de lippen: krijgen wij zo de meeste mensen achter ons?

Men zou moeten beseffen, dat je, wanneer je alle mensen meelukt en hen een feestmaal belooft, terwijl je uiteindelijk hoogstens een ieder nog een korst brood kunt geven, je toch je populariteit verliest.

Er zijn heel wat mensen in uw land, die dit eens zouden moeten overwegen. Mogelijk is dit te kontroversieel in uw land. Maar men heeft tot nu toe alles gekregen, waarom men vroeg: meer loon, kortere arbeidstijden enz. enz. Wat is het resultaat? Steeds meer mensen denken, dat eisen belangrijker is dan werken.

Er zijn in die zelfde tijd anderen geweest, die niet van anderen geëist hebben, maar zich eenvoudig een eigen bedrijfje hebben gevormd. Deze mensen eisen niet, vragen niet, wagen vaak veel. Toch zijn het deze zeer kleine bedrijven, werkende alleen voor zichzelf in feite, die in deze dagen nog het beste renderen. Wie waagt, wint hierbij vaak. Maar wie vraagt en eist en daarop alleen zijn toekomst denkt te kunnen baseren, is uiteindelijk altijd de grote verliezer. Dat is mijn opvatting.

Kommentaar? Geen? Dan gaan wij over naar punt drie:

beheersing der zinnen

Dat is in feite eenvoudig: Er zijn veel mensen, die schijnen te menen, dat, wanneer zij zin hebben, het gevolg het spel der zinnen is. Maar dat is dan toch wel wat te zinnelijk bezien.

De zinnen zijn de zintuigen. Dezen voeren allerhande gegevens aan naar de hersenen, die daarop weer reageren met behoeften, verlangens, angsten enz. De mensen weten dit zeer goed. Vandaar, dat u buiten menig restaurant de heerlijke geur van koffie ruikt, terwijl die binnen nog niet eens gezet is. Want de geur komt uit een spuitbus en wordt middels een ventilator in de buitenlucht verbreed.

Maar u ruikt dit en u krijgt daardoor inderdaad vaak opeens trek in een kopje koffie. U ziet bepaalde kleuren en daarom koopt u juist dit merk sigaretten of dat merk waspoeder.

Wanneer iets prettig aanvoelt, reageert u positiever dan bij een minder aangename prikkeling van de tastzin. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Anders gezegd: uw wereld beeld wordt door uw zintuigen bepaald. Deze zintuigen zijn aansprakelijk voor alle beelden, die in u ontstaan plus een groot deel van de reacties op de buitenwereld.

Nu is het gemakkelijk alles, wat wij zintuigelijk ontvangen, in eigen denken een beetje aan te vullen. Neem het bekende voorbeeld van de liefde, die, naar men zegt, blind is. Maar hebt u wel eens iemand zien kijken, die werkelijk zwaar verliefd is? In mijn tijd heb ik geen mens grotere koeienogen op zien zetten als juist de verliefden tegen elkaar.

Je kijkt dus wel degelijk, maar men ziet de werkelijkheid niet meer. De verliefde kijkt met de ogen, maar ziet een beeld, dat meer innerlijk vorm krijgt en met de uiterlijkheid maar weinig te maken heeft.

Dat is nu altijd weer de grote moeilijkheid, wanneer je over beheersing der zinnen wilt spreken. Op het ogenblik, dat wij innerlijk de beelden, indrukken, werking van onze zintuigen tot een waanbeeld gaan vervormen, kunnen wij onze zinnen niet meer beheersen.

Men zal in dat geval gaan reageren op zaken, die niet wezenlijk bestaat en je houdt je aldoor weer bezig met veronderstellingen, die niets met de feiten meer te maken hebben.

Hierdoor zweep je jezelf op, tot je je uiteindelijk gaat gedragen, of de wereld zou zijn, zoals je haar veronderstelt en niet, zoals zij in feite is. Wie terugkeert van deze misinterpretatie, zal tot een beheersing van zichzelf komen en de werkelijkheid juister benaderen. Hij beheerst zo zijn eigen gedrag en kan steeds weer handelen vanuit de feiten en afgaan op hetgeen op een bepaald ogenblik werkelijk van belang voor hem is.

Dat is in feite de hele zaak. Er zijn natuurlijk mensen, die menen, dat beheersing der zinnen alleen bereikt wordt door je te "versterven". Maar ik houd niet erg van dergelijke verstervelingen.

Een mens, die zegt, dat hij genoeg neemt met minder dan hij in feite zou willen of kunnen hebben, is vaak een wijs mens. Maar de mens, die zich bewust dingen ontzegt om daardoor verdiensten te verwerven, leeft eerder in een waanwereld.

Toen eens de lof van een maagd, die zalig zou zijn, werd bezorgen, sprak de advocaat van de duivel: deze maagdelijkheid vind ik maar goedkoop, want zij heeft nooit bemind. Zou zij echte bemind hebben en toch maagd gebleven zijn in Gods dienst,

zo zou ik haar waarlijk heilig noemen.

Dit kwam voor tijdens een van de processen van heilig en zaligverklaring, die de H. Stoel soms aan het brouwen is. Op het ogenblik is het echter vaak een zaak, die meer door politiek dan door de verdiensten van zaligen wordt bepaald. Wanneer de roomse kerkprovincie Nederland nog langer opstandig blijft, is de kans groot, dat men er binnenkort een paar nederlandse heiligen bij krijgt om zo de gelovigen weer tot rede te brengen en gehoorzaamheid in waar geloof aan te moedigen. En lach hierom nu niet, want dit is inderdaad waar, zo krankzinnig als het u mogelijk in de oren klinkt.

Maar het gaat ons er om, dat een mens zijn zinnen en dus ook zijn zintuigen moet kunnen beheersen. Wanneer ik met de ogen gekoncentreerd bezig ben, mag ik mij daarvan niet door andere visuele of andere zintuigelijke impressies af laten leiden. Dit is mogelijk, wanneer men zich van het belang bewust is van hetgeen, waarnaar men kijkt.

Luister ik en sta ik daarbij open voor alle geluidsindrukken, dan zal ik mogelijk heel wat horen, maar weinig verstaan. Koncentreer ik mij, dan kan ik zelfs in een gezelschap van honderd of meer mensen het timbre van een bepaalde stem in mij opnemen en dan te midden van alle rumoer die stem blijven verstaan, zolang haar klank mijn oor maar bereiken kan.

Je kunt dus je gehoor afstemmen op hetgeen belangrijk is en dit zelfde geldt voor de andere zintuigen. De basis van een dergelijke afstemming is een innerlijk beeld, een bewuste keuze dus. Zodra in de mens een beeld bewust ontstaat, waardoor de onderlinge belangrijkheid van zintuigelijke waarnemingen wordt bepaald, zal hij in grote mate in staat zijn de reactie van zijn zinnen te beheersen.

Voor gevoel, de tastzin, geldt hetzelfde. Vergeet hierbij niet, dat voelen een zenuwactiviteit is, die, wanneer zij te sterk wordt doorgevoerd, pijn betekent. Maar je kunt ook de tastzin wel degelijk een bepaalde opdracht geven.

Er zijn mensen, die zonder meer over glasscherven lopen, over gloeiende kolen wandelen, zich met messen doorsteken enz. U denkt aan fakirs, maar er zijn ook wel andere mensen, die dit doen en geen pijn schijnen te gevoelen, terwijl zij wel degelijk tastgevoelig blijven en dus weten, dat zij op glas lopen, oneffenheden konstateren, in het bed gloeiende kolen enz.

Hoe dit mogelijk is? Het kan, omdat deze mensen in staat zijn hun pijngevoeligheid en daarmee hun reactie op bepaalde inwerkingen voor een groot deel te veranderen. Door beheersing van de zinnen is het mogelijk dingen te volbrengen, die voor anderen onmogelijk schijnen te zijn.

U vindt dit te zeer buiten de norm liggen? Wel, een voetballer, die een winnende wedstrijd speelt, kan geraakt worden en even een grote pijn gevoelen, waarmee een ander onmiddellijk in het ziekenhuis zou willen gaan liggen.

De voetballer krijgt wat aether op de plek gespoten en speelt door zonder pijn te gevoelen tot het einde van de wedstrijd, zelfs al zal hij mogelijk daarna ineens storten.

De reden is eenvoudig: op het ogenblik is voor hem het bewegen, het lopen door een innerlijk beeld belangrijker dan

de pijn, die daardoor op de achtergrond komt. Zelfs bepaalde fouten door beschadigde weefsels worden tijdelijk geheel gekompenseerd, zonder dat de speler dit zelf beseft.

Zeg dan niet, dat gewone mensen hun zintuigen niet kunnen beheersen. Maar wel is het voor een mens noodzakelijk in zichzelf een beeld te hebben, een drijfveer, waardoor zijn reactie op zintuigelijke waarnemingen en zelfs de wijze, waarop de zintuigen zullen worden gebruikt, wordt bepaald.

Soms is beheersing moeilijk. Een monnik, die loopt te brevieren, kan heus wel eens moeilijkheden krijgen, wanneer hij probeert een voorbijgaande minirok met inhoud te negeren. De oorzaak is gemeenlijk, dat voor dergelijke mensen het brevieren een gewoonte is. Het heeft geen bijzondere betekenis.

Maar wanneer die zelfde monnik bezig is met iets, wat wel zijn gehele aandacht en gevoelswereld in beslag neemt, zegt zelfs een voorbijgaande Eva in kostuum hem niets. Dan is er geen kans, dat de man innerlijk in oproer komt hierdoor met eventueel alle uiterlijke gevolgen daarvan.

Wat impliceert, dat de man alleen door zijn zich geheel wijden aan een bepaald denkbeeld of een bepaalde handeling niet die bekoringen ondergaat, die hij anders regelmatig zal gevoelen en natuurlijk dan aan het werken van de duivel toe zal schrijven.

Geldt iets dergelijks dan voor u ook niet? Beheersen van de zinnen wil in wezen niets anders zeggen dan het vermogen gebruiken je te concentreren op de zaken, die voor jou van wezenlijk belang zijn en je zintuigen daarbij alleen gebruiken om in de zin daarvan te werken.

Wie dit bewust doet, krijgt in zichzelf een innerlijk evenwicht, waarbij zelfs een evenwicht van interne secreties en zenuwwerkingen op kan treden, zodat hij beter in staat is een perfecte prestaties te leveren, meer feiten in zich op kan nemen, terwijl men niet meer getoord wordt door allerhande emoties en reacties in zichzelf, waardoor de actie van de zintuigen en hun werking afwijkt van het begeerde patroon.

Nogmaals: Beseft, dat u in uzelf een beeld van de werkelijkheid draagt en dat alles, wat uw zintuigen u mededelen, binnen dit bestaande innerlijk kader verwerkt zal worden.

Door u te concentreren op een enkel facet van de innerlijke wereld komt u dan ook tot een beheersen van uw zinnen, een beheersing over uzelve en een meesterschap op de duur, zowel over uzelf als over datgene, waaraan gij uw aandacht hebt gewijd.

Kommentaar?

x Als je naar een muziekstuk luistert op gekoncentreerde wijze behoef je nog geen beeld te krijgen ....

- U hebt dit verkeerd geïnterpreteerd. Ik stel niet, dat u een innerlijk beeld krijgt, maar dat u er een hebt. Wanneer U naar muziek luistert, berust dit op trillingsverschijnselen en het waarnemen daarvan met het gehoororgaan.

Wanneer er een overeenstemming bestaat tussen uw innerlijk beeld en de muziek, zal zij u aangenaam zijn, u kunt er in opgaan. Wanneer uw innerlijk beeld echter anders wordt,

is het mogelijk, dat precies diezelfde muziek u niet meer beroert, maar u eerder stoort.

Indien u volledig gekoncentreerd bent op een melodische inhoud, zullen echter andere geluiden of b.v. visuele indrukken, aan u voorbij gaan. U wordt hierdoor niet beroerd, omdat u met geheel uw wezen de muziek volgt. Dat heb ik in feite besteld.

x   Koncentratie is toch eigenlijk geestelijke attentie, die je aan iets geeft?

-      Ook geestelijke intentie zal hierbij een rol kunnen spelen. Wanneer u ingewijd bent, is het gestelde zelfs geheel juist.

Maar voor de meeste mensen is het vooral een mentale belangstelling, die de beheersing bepaalt. Het gaat uiteindelijk toch om een mentale gerichtheid. Vergeet niet, dat de zintuigen van de mens stoffelijke dingen zijn, zodat alle reacties daarop en daarmee stoffelijk zijn en middels de hersenen tot stand komen - dus met het mentale te maken hebben.

Nu blijkt, dat mentale concentratie, zelfs wanneer de geest daarbij geheel niet betrokken zou zijn, reeds voldoende is om een beheersing van zinnen mogelijk te maken.

Ik geef echter gaarne toe, dat - zo wij geestelijk bewust zijn en de geest de aandacht in feite bepaalt - men zich ook in de stof eenvoudiger en beter zal kunnen concentreren. Men zal tijdens die concentratie dan ook vollediger kunnen beseffen, wat men waarneemt en waartoe die concentratie in feite voert.

x   Is het niet mogelijk, dat je in concentratie bepaalde zaken zuiver mentaal kunt bekijken, terwijl je er later toch emotioneel bij betrokken wordt?

-      Dat is wel degelijk mogelijk. Maar wanneer u de zinnen beheerst, zal een emotionele betrokkenheid niet zo gemakkelijk zonder uw bewust willen kunnen ontstaan.

Het verschijnsel, waarop u duidt, is volgens mij eerder de sluipende wijziging van uit het ik werken, naar een het ik eeerst laten worden door iets, wat buiten je werkt of bestaat.

Wanneer je op een gegeven ogenblik afstandelijk iets beziet en hierdoor rond u allerhande leuke dingen ontstaan, zo is het best mogelijk, dat u zichzelf zegt: wat ben ik toch een perfecte knaap of iets dergelijks. Dan bent u meteen hierdoor in gevaar en is de kans groot, dat de zinnen u gaan beheersen, inplaats van een beheersen van die zinnen door U.

U gaat dan zoeken naar de waarneming op zichzelf en probeert niet meer op grond van een innerlijk besef de waarneming te doen in overeenstemming met eigen wil.

Dat is de ellende voor de meeste mensen. Zij beginnen iets beheerst, afstandelijk en vol van goede bedoelingen, tot zij in de gaten krijgen, wat er aan vast zit. Daarop vinden zij alles, wat aan het bewustzijn en waarnemen vast zit, in feite belangrijker dan de grondgedachte, die zij in zichzelf dragen, met het gevolg, dat zij op de duur voor uiterlijke omstandigheden geheel beheerst worden, ook al zijn zij in theorie nog even idealistisch als te voren.

Mogelijk is dit voor u voldoende?

x
-

Bestaat angst ook uit uiterlijke omstandigheid?

Werkelijk angst is altijd innerlijk. Er bestaat wel een lichamelijke angst, maar dit is altijd weer een reactie en behoeft niet gedeeld te worden door het eigen denken.

Tijdens een lichamelijke angsttoestand kan men dus toch redelijk en overlegd blijven reageren en voortdurend beseffen, wat er werkelijk aan de hand is. Men zal dan zijn eigen reacties voor een groot deel zelf blijven bepalen., tot zelfs de wijze, waarop men zal reageren op bepaalde zintuiglijke waarnemingen en welke konklusies men daaruit zal trekken.

Bij de meeste mensen is echter een mogelijk in principe aanwezige lichamelijke angst het begin punt voor een fantasie. Wat gemeen klinkt, maar de doorsnee angst van de mensen is vooral gebaseerd op hun fantasie, hun veronderstellingen en wordt slechts in beperkte mate bepaald door de feiten.

Er is dus sprake van een vrees voor de voorstelling in het ik voor feiten, mogelijkheid zouden kunnen komen of ontwikkelingen, die mogelijk, maar niet noodzakelijk plaats zullen vinden.

Wanneer je gemarteld wordt in een gevangenis - wat zo hier en daar op aarde tegenwoordig nogal eens gebeurt - zo is de grootste ellende niet de pijniging zelf. De mensen schijnen dit als slachtoffer niet geheel te beseffen.

Deze mensen worden niet in de eerste plaats murw door de martelingen zelf, maar vooral door het feit, dat zij zitten te wachten, tot zij weer gehaald zullen worden om gemarteld te worden.

Anders gezegd: de psychische spanningen en de psychische pijnen, die zij door voorstellingen in zichzelf ondergaan, zijn van zódanige intensiteit, dat de vatbaarheid voor al, wat hen kan worden aangedaan, hierdoor vele malen groter wordt.

Indien je angst wilt leren beheersen, zul je je allereerst moeten realiseren, dat bepaalde feiten onontkoombaar zijn. Men zal moeten beseffen, dat door overwegen de onontkoombaarheid niet verandert, **noch** de feiten zelf enige wijziging zullen ondergaan. **Koncentreer** je dan op zaken, die niets met 't gevreesde te maken hebben.

Zelfs wanneer men probeert je te pijnigen, zul je er het beste aan doen door met alle kracht een andere voorstelling voor ogen te houden. Menigeen zal dan tot zijn grote verbazing ontdekken, dat de pijngevoeligheid veel minder wordt en dat de paniektoestand, die vooral bij de elektrische marteling met de prikkelstok voorkomen, minder intens zijn en ook blijvende lichamelijke verkrampingen veel minder voorkomen. Zelfs blijkt, dat de uiteindelijke letsels veel minder ernstig zijn.

Wat er op neerkomt, dat je, wanneer je al zonder mogelijkheid je daaraan te onttrekken gemarteld wordt, of op andere wijze pijn moet ondergaan, je je vatbaarheid daarvoor aanmerkelijk kunt verminderen door een intense concentratie van alle vermogens op iets anders.

Denk aan het positieve, wanneer het negatieve gebeurt. Dan zal de kracht, die je in het positieve denken vinden kunt, zelfs in staat zijn binnen het lichaam kompenserend op te

treden t.a.v. negatieve impressies, die de zinnen ontvangen.

Men stelt wel, dat men door denken zelfs zijn leven kan verlengen. Het blijkt b.v., dat in joodse gemeenschappen voor Jom Kipoer minder mensen overlijden, terwijl daarna weer een explosie van sterfgevallen optreedt. Dit is statistisch vastgesteld.

Het vermogen om het leven te verlengen is theoretisch onbeperkt. Want uiteindelijk is het verlengen van het leven, lichamelijk gezien, niets anders dan een verbetering van het stofwisselingsproces, waardoor minder afvalproducten in het lichaam achter blijft. Hierdoor wordt celvernieuwing en celopbouw eenvoudiger, terwijl het celverval regelmatig zal plaatsvinden, wanneer de afvalstoffen snel verwijderd worden. Dit vooropgesteld dus.

Wanneer je ergens heel erg op zit te wachten, is het denkbeeld op een gegeven ogenblik zó belangrijk voor het ik, dat alle stoffelijke levensprocessen tijdelijk hieraan onderdanig worden. In feite komt dit neer op een tijdelijke harmonisatie van die levensprocessen, waarbij een verminderde consumptie van levenskracht op gaat treden.

Het komt voor, dat mensen, die al 97 jaar zijn en heel erg graag de burgemeester eens op bezoek willen hebben, alleen reeds door dit verlangen honderd jaar worden. Niet dus, omdat dit lichamelijk een grote waarschijnlijkheid was, maar eenvoudig omdat zij het ouder worden opeens zo belangrijk gaan vinden, dat zij geen tijd meer hebben om te sterven.

Dat klinkt vreemd, maar is soms heus waar. Wanneer je in jezelf de belangrijkheid van het leven - waarbij het gaat om dingen, die je gaat doen of beleven - toevoert, zal de levenskracht beter verdeeld worden en juist worden gebruikt.

Stel je een doel maar voldoende sterk en ben je voldoende bezig dit waar te maken of te benaderen, dan zul je tot je verbazing konstateren, dat je lichaam gemakkelijker bepaalde zwakheden overwint en gemakkelijker van bepaalde kwalen herstellen kan.

Is dit u reeds voldoende?

Het is toch niet zo, dat seniliteit het sterven verhaast?

Dat is zeker zonder meer niet waar, U hanteert hier kennelijk het begrip seniliteit voornamelijk voor een lichamelijk verval. Dan bespoedigt dit dus het sterven gemeenlijk wel.

Maar seniliteit is vaak ook een zuiver mentale vorm van verval. Een verminderd reactieproces in de hersenen, waardoor steeds grotere aantallen functies, ook lichamelijke, niet meer bewust beheersbaar zijn.

De mens keert dan in feite terug tot dezelfde toestand, waarin hij verkeerde, toen hij nog moest leren met zijn lichaam te leven. Ik acht dit een juistere omschrijving voor werkelijke seniliteit dan eenvoudig verval.

Het is duidelijk, dat iemand, die seniel is en daarbij geen problemen heeft t.a.v. zijn omgeving, een veel grotere spontaniteit van leven bereikt. In vele gevallen zullen daardoor ontspanningen in lichaam en geest ontstaan, die eerder levensverlengend dan verkortend werken.

Het zorgenpatroon, spanningspatroon en vervelingspatroon, waarden die vaak levensverkortend werken, vallen dan immers

weg. Hierdoor kan het lichaam vaak beter functioneren, daar innerlijke onvrede en voortdurend protest tegen de wereld als innerlijke en krachtenverslindende reacties weg plegen te vallen.

Kortom: wanneer bij seniliteit geen verval van de automatische functies van het lichaam optreedt, zullen de mensen daarbij langer leven dan normaal. U zoudt dit trouwens bij meerdere staatslieden in deze tijd kunnen konstateren.

Ik meen, dat wij met deze onderwerpen dit eerste deel redelijk hebben gevuld. Ik heb niet geprobeerd zoveel mogelijk onderwerpjes af te handelen. Elk gegeven onderwerp kon echter m.i. betrekkelijk kort en toch duidelijk en omvattend worden gesteld.

Ik hoop, dat de wijze, waarop ik dit deed, voor u aanvaardbaar bleef. Want wat wij ook doen en waar wij ook zijn, een ding is belangrijk: wij moeten zelf reageren. Wanneer u reageert, op hetgeen ik u zegde, zij het met aanvaarding of verwerping, vragen, kommentaren, of beschuldigingen van onjuistheid zelfs, hebt u daarmee een actief proces in uzelf tot stand gebracht.

Activiteit in deze is het belangrijkste, wat er voor u kan bestaan. De passiviteit, het ondergaan van het leven, is niet slechts het meest frustrerende en dodelijke, wat er geestelijk voor een mens kan bestaan - het kan zelfs levenverkorrend werken.

Geestelijk verderkomen is het belangrijkste in een menselijk leven. Het was voor mij ook de leidraad bij alle onderwerpen, die wij besproken hebben.

Geen minderwaardigheidskomplexen, omdat u niet alles hebt kunnen onthouden a.u.b. Werkelijke minderwaardigheid ontstaat alleen op het ogenblik, dat u niet meer bereid bent u bezig te houden met uw innerlijke kwaliteiten en uw mogelijkheid, die te manifesteren in de wereld.

Maakt u zich ook niet te veel zorgen over de vraag, of u nu beter kunt vragen of wagen. Wanneer u in uzelf een geestelijke waarheid gevonden hebt, dan is de konsekwentie daarvan soms voor u onlogisch of onredelijk. Maar ik geef u de raad u dan niet te veel vragen te stellen en het maar te wagen, die innerlijke waarden naar buiten te brengen en er iets mee te doen. Want dan zult u verder komen.

Vraag echter nooit, dat een ander de mogelijkheid tot verdergaan voor u zal scheppen. Want dat gebeurt maar zelden en zelfs, wanneer het plaatsvindt, blijkt steeds weer, dat - tenzij u zelf ook risico durft nemen - er voor u weinig goeds uit voortkomt.

En zoals wij zo even bezig zijn geweest over leven, moet ik u vragen te bedenken, dat uw werkelijke leven nooit is, wat de wereld er van denkt of maakt, maar alleen, wat u er zelf van maakt?

Er zijn innerlijk zoveel dingen, die je kunt zijn en beleven, dat je, zelfs wanneer uiterlijk de wereld stil ligt, er meer dan voldoende te doen valt en meer dan voldoende te bereiken is.

Maar wanneer je alleen maar zit te wachten, of de wereld buiten je nu eindelijk eens aan jouw verlangens en voorstellingen zal gaan beantwoorden, is je het leven al snel niet

veel meer waard. Dan bereik je ook niets meer. Er is dan stilstand.

Wat mij voert tot de afsluitende opmerking, dat wij, wat en waar wij ook zijn, wat wij ook doen, ten koste van alles steeds weer stilstand moeten vermijden. Het is beter het risico te lopen een blunder te maken, te vallen, of in de ogen van anderen te mislukken, dan om niets te doen.

Hij, die niets doet, is reeds mislukt, alleen door zijn instelling. Dat is hetgeat, dat in het geestelijke bestaan later zeer zwaar kan gaan tellen.

Mag ik U danken voor uw aandacht? Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond vrienden.

Ook dit tweede deel van de avond is bestemd voor uw eigen onderwerpen.

x Kunt u ons enig inzicht geven in de verhouding geest en fystiek? Waarin manifesteert zich de geest met name? Welke instrumentarium heeft de geest na de overgang?

- Bezie ik de geest in het lichaam, dan zie ik, dat deze zich in het geheel van het lichaam manifesteert. Zij is in het geheel van de aura aanwezig en daarmee ook in alle delen van het lichaam.

Haar belangrijkste inwerking op het lichaam geschiedt middels de hersenen en wel speciaal middels de grote hersenen en in het bijzonder daarin weer vaak middels de frontale hersenlobben.

De invloed, die door de geest wordt uitgeoefend, zal voor het merendeel, gezien vanuit een menselijk redelijk standpunt, in het onbewuste liggen. Het zal eerder een konditionerende invloed zijn dan een bewust zijn, maar men zal zich aan die konditionering door de geest maar moeizaam - zo al - kunnen onttrekken als mens.

Wanneer een mens overgaat, keert de geest weer terug in haar eigen gedaante en recht. Zij is dan weer een wezen, dat bestaat uit kracht, die begrensd is t.a.v. omringende krachten.

Dit betekent, dat u - om een eenvoudige vergelijking te gebruiken - dan te maken hebt met een soort energetische amoebe, die voor elke actie, die zij in haar eigen wereld wil volbrengen, eenvoudig een pseudopode uit kan stulpen, welke dan als zintuig of werktuig kan dienen.

Het aantal mogelijkheden in de eigen wereld is dus praktisch onbeperkt en wordt alleen beperkt - kort na de overgang soms zelfs ten zeerste beperkt - door het eigen besef van mogelijkheid, dat de geest bezit.

Wanneer een geest zich op andere vlakken van besef wil openbaren, b.v. op aarde, dan verkeert zij echter in moeilijkheden, omdat de kracht, die zijzelve is, op die aarde of in bepaalde andere sferen, zonder meer niet gemakkelijk op kenbare wijze tot uiting kan worden gebracht.

De geest stulpt dan een soort pseudopode uit vanuit eigen wezen en bestaan naar een sfeer, waarin de juiste kracht bijeengegaard kan worden. Wil men op aarde werken, dan zoekt men een sfeer, waarin fijne materie, die op geestelijke kracht reageert, kan worden aangetroffen. Dit is dan de astrale sfeer.

In die astrale sfeer wordt de eigen energie zodanig omkleed met materie, dat de mogelijkheid ontstaat op dichtere materie invloed uit te oefenen.

Nu is het astraal van zodanige structuur, dat wij hier niet te maken hebben met onderling gebonden kleinste delen, zoals in de normale materie het geval is. Dat wil zeggen, dat alle veldkrachten, die tussen deze delen moeten ontstaan om de omkleeding te bereiken, voort zullen moeten komen uit het vermogen van de geest.

Voor de geest betekent dit, dat zij krachten moet voortbrengen, die het haar ook mogelijk zullen maken, middels de astraal gevormde eenheden, in te grijpen in de interatomaire en intermoleculaire ruimten, die in aardse materie bestaan. Dit betekent, dat de geest verschijnselen zal kunnen veroorzaken, die, wanneer wij, zoals de mensen doen, uitgaan van een ondoordringbaarheid van bepaalde materies, onverklaarbaar worden.

Verder zal een geest, die over voldoende energie beschikt, zoveel fijnere materie aan kunnen trekken, dat haar werktuig of de gestalte, die zij astraal maakt, ook onmiddellijk in kan werken op de materie.

Is de dichtheid groot genoeg, dan betekent dit, dat licht weerkaatst wordt. Dus: normale zichtbaarheid. Slaagt men er niet in een voldoende dichtheid te bereiken, terwijl men dit toch probeert, dan blijkt, dat de samenballing in de ogen van mensen zelflichtend is.

Ook dan geeft vorm of voertuig dus een voor alle mensen visueel waarneembaar schijnsel af, maar alleen, wanneer men zich in een donkere ruimte bevindt. Het verschijnsel lijkt een soort fluorisatie te zijn.

Bij voldoende verdichting - die erg veel kracht vergt -, is het mogelijk een gestalte op te bouwen, die door alle mensen normaal kan worden waargenomen - soms zelfs zonder dat die mensen beseffen, dat men hier niet met een echte medemens, maar met een geestelijke projectie in de materie te maken heeft.

Dit alles betekent, dat de geest ook in andere werelden en op aarde nogal wat mogelijkheden heeft. Vergeet daarbij echter niet, dat het gebruik van die mogelijkheden kracht en vaardigheid veronderstelt. Het is juist aan vaardigheid, dat het bij velen van ons laboreert. Bovendien is het zeer inspannend om in één keer een in de stof bruikbaar werktuig op te bouwen, daar je in principe vanuit je eigen wezen alle energie moet opbrengen, die noodzakelijk is om de astrale vorm en verdichting daarvan tot stand te brengen.

Je bent dus meestal nogal terughoudend, wanneer er geen dringende redenen zijn voor de bouw van dergelijke werktuigen.

x Kan ecto of protoplasma van in de stof aanwezigen worden geleend?

- Wanneer je iemand hebt, die iets van zijn plasma, zijn levenskracht, kan afscheiden, dan heb je een kracht, die zich in fijnstoffelijke vorm manifesteert, iets wat je kunt hanteren. Je hebt dan dus iets van de levenskracht van een ander erbij. Dat maakt het gemakkelijker iets op te bouwen, wat in de stof kan functioneren. Maar je hebt nogal veel van die kracht nodig en ook van de fijne materiedeeltjes, die ook in het menselijk lichaam als z.g. astraal aanwezig zijn.

In feite zul je delen van het lichaam van degene, van wie je plasma leent, ontdoen van levenskracht en dat bergt weer gevaar in zich. Want op het ogenblik, dat die kracht nu op de een of andere wijze verstoord wordt, zal dit een reactie in de cellen van het lichaam teweeg kunnen brengen bij degene, van wie de kracht stamt.

Anders gezegd: wanneer een astraal opgebouwde gestalte, die geheel of deels uit menselijk plasma is opgebouwd, zou beroeren of verwonden, is de kans groot, dat in het lichaam van de lener overeenkomstige traumata ontstaan.

x - Waarom zou je dit doen?

- Dat vraag ik mij bij zeer vele dingen af: waarom zou je het doen? Aan de andere kant: waarom zou je het laten, wanneer je het wenst?

Iemand, die zich manifesteert, heeft daar gemeenlijk een reden voor. Soms is het meer een bevredigen van de eigen persoonlijkheid, soms ook de behoefte mensen op aarde meer bewust te maken van iets, in andere gevallen kan het zelfs een kwestie zijn van een boodschap, die je wilt overbrengen, of een zending, die je meent te hebben. Voor zoiets kun je gebruik maken van alle krachten en fenomenen, die voor je doel dienstig zijn, mits jezelf bereid bent daarvoor je kracht en besef te offeren.

x - Kun je je op de dood en wat daarna komt, verheugen, of is het daar precies hetzelfde als hier?

- Dat hangt voor een groot deel van uzelf af. Op het ogenblik, dat u overgaat, wordt u n.l. gekonfronteerd met al uw wensdromen, al uw werkelijkheidsbesef en al uw angstdromen.

Iemand, die het gevoel heeft, dat hij van de dood weinig te vrezen heeft en overtuigd is van het feit, dat voortleven na de dood geluk betekent, of tenminste de zaken aanvaardt, zoals zij komen, zal zich m.i. terecht over zijn leven na de overgang kunnen verheugen.

Zo iemand zal al snel in een zomerland terechtkomen. En dat is een land, dat gedachtenvormen kent, maar voor de mens en het menselijke besef herkenbaar blijft, omdat je er de gedachtenvormen van huizen en landschappen kunt vinden, met anderen kunt spreken, die je nog ziet als menselijke gestalten en bovendien: wanneer je daar bent, ben je niet meer ziek, je bent al je lichamelijke pijnen en pijntjes kwijt, je hebt geen last meer van het klimaat, je betaalt geen belastingen meer. Op zich lijkt mij dit allen reeds voor de mensen een aanleiding tot welbehagen.

Ik meen dus, dat een mens, die zonder angst of zelfverwijt en zelfverwerping overgaat, met vreugde de toekomst tegemoet kan zien.

x Kunt U , die alles van boven ziet, iets zeggen over de reden en oorzaak voor de gijzelingsaffaire in Ierland?

- Dat is een tijdsverschijnsel. De mensen hebben zo langzaam het denkbeeld gekregen, dat iemand rechten heeft, wanneer hij maar stelt, dat hij deze heeft, terwijl je dan ook alle middelen moogt gebruiken, die maar denkbaar zijn, om anderen er toe te brengen je rechten ook te erkennen.

Wat in wezen niet veel afwijkt van het gedrag van een dronken man, die iemand op straat in elkaar slaat, omdat hij daarin lust heeft, het stelen in winkels van goederen door mensen, die dezen niet kunnen kopen, of niet wensen te betalen, maar ze wel willen bezitten enz.

Dit zijn symptomen van een zelfzucht, die geen oog meer heeft voor de belangen, het leven, de rechten van een ander. Hierdoor proberen overal kleine minderheidsgroepen zich tot regeerders van allen op te werpen met alle middelen, leggen sommige mensen verklaringen af namens een geheel volk, terwijl het merendeel van het volk het daarmee niet eens is en zich afvraagt, of dergelijke mensen u wel danwel niet gek zijn enz. Een mentaliteit, die gebaseerd is in egomanie.

De reden voor al deze dingen is gelegen in het onvermogen van de mensen te beseffen, dat je alleen te samen met anderen een werkelijke verbetering voor allen kunt bereiken, die dan ook meer blijvend is. Tot nu toe zijn er mensen, die ten koste van alles eigen belangrijkheid willen bewijzen en hun zin door willen zetten, hoe onredelijk dit ook moge zijn.

Deze mentaliteit, al dan niet in daden uitgedrukt, is naar ik vrees overal op uw wereld nu sterk vertegenwoordigd.

x Wat te denken van de ervaringen van mensen, die klinisch dood zijn geweest?

- Wanneer je , schijnbaar dood zijnde, weer door hartmassage e.d. tot leven wordt gebracht, is de kans groot, dat je ondertussen een toestand hebt gekend, die neerkomt op het betreden van het grensgebied tussen leven en dood, dat je ook bij de overgang zult betreden. Je kunt contact maken met de wereld van de geest, kunt zelfs met bewoners van de geestelijke werelden van gedachten wisselen. Je hebt ongetwijfeld ook het een en ander waargenomen, maar bent in het onderhavige geval niet doorgedrongen tot je gehele eigen werkelijkheid.

Je bent dan ook nog niet doorgedrongen tot het wezenlijke van het geestelijke bestaan.

Wat je na terugkeer reproduceert, is in feite de reactie van je stoffelijk bewustzijn op de mogelijkheden van een geestelijk bestaan, die je ervaren hebt. Er zijn veel droombeelden in bevat, die verschillen zijn zeer groot, omdat zij bepaald worden, zoals het geheel van de ervaring en de herinnering daaraan, door de structuur van het stoffelijk bewustzijn en de achtergronden van de gehele persoonlijkheid. Er is dus geen sprake van een objectieve weergave van een beleving zonder meer.

x Kunt u iets zeggen over afgescheidenheid?

- Wanneer je beseft, dat je bestaan eerst werkelijke zin krijgt, wanneer het weerkaatst wordt in anderen - wat voor mens en geest gelijkelijk geldt - zul je ook beseffen, dat het weinig zin heeft je te isoleren van anderen. Nog minder zinvol is het je eigen gedachtenwereld te stellen als enig bepalend

voor je relatie met anderen.

Afgescheidenheid blijkt dan zinloos, zodat je zult trachten te komen tot een beter wederkerig verstaan, een onderling begrip. Dit betekent ook, dat je aanvaardt, dat voor de ander een geheel andere waardering mogelijk is dan voor u. Je moogt rustig zeggen, dat expressionisme of impressionisme, of welke kunstrichting ook, voor jou zinloos is, mits je toegeeft, dat het betekenis moet hebben voor een ander, desnoods alleen voor de schilder. Respecteer dus het werk om de inhoud, die een ander daarin kan vinden, zelfs wanneer het voor jou zonder betekenis is.

Dit geldt evenzeer t.a.v. godsdienst, politiek en al die andere dingen, waardoor mensen geneigd zijn zich tegen anderen af te zetten.

Het begin van alle vrijheid is de erkenning van het recht op vrijheid voor alle anderen. De erkenning van gemeenschap berust altijd op de erkenning van de individuele waarden en rechten van allen, die de gemeenschap vormen.

Je kunt niet een gemeenschap ten goede voeren, maar ten hoogste de gemeenschap met macht, pressie en verlokkingen zover brengen, dat zij zich uiterlijk aanpast aan een patroon, dat zij innerlijk niet als juist ervaart en daarom eerstoch weer zal verwerpen.

Afgescheidenheid is in feite een blindheid voor anderen, gebaseerd op een schromelijke overschatting van eigen waarden. Respecteer het denken, geloven, de leefwijze van anderen, de vrijheid van anderen om zelf te beslissen. Wanneer men vindt, dat grote bedragen ontwikkelingshulp nodig zijn, moet men dit niet van staatswege - dus voor de burger gedwongen - geven, maar eenvoudig een ieder in de gelegenheid stellen zijn eigen bijdrage vrijwillig te geven. Dan zou de betekenis van deze hulp anders en beter zijn dan nu het geval is, zelfs wanneer in het begin de bedragen kleiner worden dan zij nu zijn.

Dit voorbeeld om duidelijk te maken, dat mensen vrijwillig en volgens eigen waarde moeten kunnen leven en reageren om werkelijk betrokken te zijn bij alles, wat er gebeurt. Laat ook de mensen eens te samen hun stad bouwen: dus niet architecten, sociologen en andere deskundigen, maar de mensen te samen; geef hen zeggingschap. De stad zal mogelijk minder perfect zijn in technische zin, maar meer leven in menselijke zin, meer de bewoners weerspiegelen.

Je kunt je niet losmaken van de wereld, waarin je leeft, je kunt je niet onttrekken aan de rechten van je medemensen door te stellen, dat je alles beter weet dan zij - of desnoods dat er toch iemand moet zijn, die beslissingen neemt.

Afgescheidenheid is isolement, verwerping, anderen misachten, omdat je stelt, dat je beter bent en alles beter weet dan zij. Wie dit gelooft, is een dwaas, want zelfs de grootste deskundigen spreken elkaar op grond van dezelfde feiten nog tegen. Afgescheidenheid is volgens mij: het nemen van rechten ten koste van anderen. Synthese: met besef van je eigen zijn, weten en rechten er voortdurend naar streven anderen het gelijke recht te geven zichzelf te zijn in denken en handelen.

Ik dank U voor uw aandacht.

24 oktober 1975

-0-0-0-0-0-

- 220 -